

STORTINGET

Innst. 176 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra kontroll- og konstitusjonskomiteen

Dokument 1 (2023–2024)

Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Riksrevisjonens årlige rapport om revisjon – fra statsbudsjett til statsregnskap 2022

Til Stortinget

1. Innledning

Statens regnskaper er i all hovedsak riktige og i samsvar med lover og regler. Riksrevisjonen har revidert statsregnskapet og 236 årsregnskap for departementer, statlige virksomheter og fond for 2022. Dette inkluderer årsregnskapet for Sametinget. Riksrevisjonen har funnet vesentlige feil og mangler i fem av årsregnskapene.

Riksrevisjonen har kontrollert både inntektene og utgiftene i statsregnskapet. For å finansiere de statlige utgiftene er det viktig at staten får inn skatter og avgifter som forutsatt. Skatter og avgifter utgjorde 1 241 mrd. kroner i 2022. Petroleumsinntektene utgjør en viktig del av norsk økonomi. I 2022 var inntektene på 1 314 mrd. kroner, mens tilsvarende inntekter i 2021 var på 312 mrd. kroner.

Riksrevisjonen har også gjennomført kontroll av budsjettgjennomføringen ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering. I år rapporterer Riksrevisjonen tre nye saker. Riksrevisjonen har blant annet kontrollert om departementer følger opp budsjettvedtak og lover og regler, slik Stortinget har vedtatt og forutsatt.

Riksrevisjonen følger opp saker som tidligere er rapportert til Stortinget. I år har Riksrevisjonen fulgt opp ni slike saker. Riksrevisjonen er tilfreds med depar-

tementenes oppfølging i syv av disse sakene, og derfor avslutter Riksrevisjonen oppfølgingen. Saken om Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester følger Riksrevisjonen opp for andre gang. Riksrevisjonen er ikke tilfreds med forvaltningens oppfølging og gir kritikk til fem departementer. Saken om ny registerplattform og informasjonssikkerheten ved Brønnøysundregistrene mener Riksrevisjonen må følges videre.

En totaloversikt over Riksrevisjonens revisjoner per departement finnes i vedlegg 1 til Riksrevisjonens dokument.

2. Konklusjoner og overordnede vurderinger

Riksrevisjonens konklusjoner er kategorisert etter kritikknivå:

Positivt

Blir benyttet når forvaltningen følger opp det Stortinget har bestemt.

Kritikkverdige

Blir benyttet for å beskrive forhold der forvaltningen er mangelfull, men konsekvensene er ikke nødvendigvis alvorlige. Dette kan gjelde økonomiske feil og mangler eller mangelfull oppfølging av regelverk.

Sterkt kritikkverdige

Blir benyttet for å beskrive forhold som er av prinsipiell eller stor betydning, men som har mindre alvorlige konsekvenser.

Alvorlig

Blir benyttet ved forhold som kan ha betydelige konsekvenser for samfunnet eller berørte borgere, eller der summen av feil og mangler er så stor at dette må anses som alvorlig i seg selv.

Svært alvorlig

Blir benyttet ved forhold der konsekvensene for samfunnet eller berørte borgere er svært alvorlige, for eksempel risiko for liv eller helse.

2.1 Konklusjoner på statsregnskapet og årsregnskapene

- Statsregnskapet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
Riksrevisjonen mener statsregnskapet for 2022 i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene unntatt fem er riktig avlagt.
Riksrevisjonen mener at med unntak av fem er alle årsregnskapene for departementer og underliggende virksomheter riktige.

2.2 Riksrevisjonens vurdering av enkeltsaker

Kritikkverdig

- Gebyrbelagte offentlige tjenester er fremdeles betydelig overpriset.
Riksrevisjonen mener det er kritikkverdig at gebyrbelagte offentlige tjenester fremdeles er betydelig overpriset.
Ansvarlige departementer: Finansdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Samferdselsdepartementet.
- Person- og helseopplysninger i helseregistre behandles ikke i tilstrekkelig grad i henhold til kravene i helseregisterloven og personopplysningsloven.
Riksrevisjonen mener det er kritikkverdig at person- og helseopplysninger i helseregistre ikke i tilstrekkelig grad behandles i henhold til kravene til informasjonssikkerhet og personvern i helseregisterloven og personopplysningsloven. Det er også kritikkverdig at helseopplysninger ikke blir gjort tilgjengelige for forskere innen lovpålagte frister.
Ansvarlig departement: Helse- og omsorgsdepartementet.
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps (DSB) tilsynsvirksomhet innen el-sikkerhet er mangelfull.
Riksrevisjonen mener det er kritikkverdig at Justis- og beredskapsdepartementet ikke har sørget for at DSB fullt ut ivaretar sitt ansvar for sikkerheten ved elektriske anlegg og for elektromedisinsk utstyr, og at finansiering

av tilsyn ikke er i tråd med bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering.

Ansvarlig departement: Justis- og beredskapsdepartementet.

Ikke tilfredsstillende

- Arbeids- og velferdsetaten (Nav) og Statens pensjonskasse (SPK) følger anbefalingene til klarspråk i ulik grad.
Riksrevisjonen mener det ikke er tilfredsstillende at Nav i sine vedtaksbrev om alderspensjon og uføretrygd ikke følger Språkrådets anbefalinger til klarspråk.
Ansvarlig departement: Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

2.3 Riksrevisjonens vurdering av oppfølgingssaker

Saker som følges videre

- Ny registerplattform og informasjonssikkerheten ved Brønnøysundregistrene
Ansvarlig departement: Nærings- og fiskeridepartementet.

Saker som avsluttes

- Arbeids- og velferdsetatens (Nav) forvaltning av tilskudd til arbeidsmarkedstiltak arrangert av forhåndsgodkjente tiltaksbedrifter
Ansvarlig departement: Arbeids- og inkluderingsdepartementet.
- Departementenes styringsinformasjon og rapportering til Stortinget på et tverrsektorielt område med barnefattigdom som eksempel
Ansvarlig departement: Finansdepartementet.
- Omorganisering av anskaffelsesområdet i virksomheter under Helse- og omsorgsdepartementet
Ansvarlig departement: Helse- og omsorgsdepartementet.
- Kommunal- og distriktsdepartementets tilrettelegging for bruk av digitale løsninger ved etablering av restaurant
Ansvarlig departement: Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Myndighetenes saksbehandling og kontroll av produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket
Ansvarlig departement: Landbruks- og matdepartementet.
- Etats- og virksomhetsstyringen av Havforskningsinstituttet
Ansvarlig departement: Nærings- og fiskeridepartementet.
- Etats- og virksomhetsstyringen av Luftfartstilsynet
Ansvarlig departement: Samferdselsdepartementet.

3. Revisjon av statsregnskapet

3.1 Statsregnskapet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert

3.1.1 KONKLUSJONER

Konklusjon

Riksrevisjonen mener at statsregnskapet for 2022 i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

- Bevilgningsregnskapet er i det vesentlige riktig avlagt.
- Kapitalregnskapet er i det vesentlige riktig avlagt.
- Statsregnskapets oversikter over fullmakter er i det vesentlige riktig presentert og etter gjeldende regelverk.
- Svalbardregnskapet er i det vesentlige riktig avlagt.

3.1.2 BEVILGNINGSREGNSKAPET FOR 2022 ER I DET VESENTLIGE RIKTIG AVLAGT

Revisjonen viser at bevilgningsregnskapet for 2022 i det vesentlige er riktig avlagt og presenterer årets bruk av utgiftsbevilgningene i statsbudsjettet og inntektene som er kommet inn, sammenlignet med bevilget beløp.

Alle utgifter og inntekter i bevilgningsregnskapet er hjemlet i et bevilgningsvedtak som beskriver hva midlene skal brukes til, og hvilke inntekter som er forventet å komme inn. Bevilgningsregnskapet er delt inn på samme måte som statsbudsjettet.

Revisjonen i 2022 har vist at det er feil i bevilgningsregnskapet under Nærings- og fiskeridepartementet på 113,6 mill. kroner. Feilen gjelder en feilpostering av tilbakebetalt koronastøtte i regnskapet til Brønnøysundregistrene. Feilposteringen påvirker ikke konklusjonen for statsregnskapet totalt. Saken er omtalt under Nærings- og fiskeridepartementet.

3.1.3 KAPITALREGNSKAPET 2022 ER I DET VESENTLIGE RIKTIG AVLAGT

Revisjonen viser at kapitalregnskapet gir riktig oversikt over statens eiendeler og gjeld og viser sammenhengen med bevilgningsregnskapet. Kapitalregnskapet er statens balanse etter kontantprinsippet, hvor det er hovedvekt på finansielle eiendeler, gjeld og egenkapital.

For kapitalregnskapet kontrollerer Riksrevisjonen at alle eiendelskonti og alle gjeldskonti som departementene har ansvar for, er riktig rapportert og sammenstilt i statsregnskapet.

De beløpsmessig største eiendelene i statens balanse er Statens pensjonsfond utland med 12 413,5 mrd. kroner og Statens pensjonsfond Norge med 3 18,2 mrd. kroner. Ellers består statens eiendeler av utlån og fast kapital i statens forvaltningsbedrifter og verdipapirer. Den største gjeldsposten er statsgjelden, som per

31. desember 2022 er på 733,3 mrd. kroner. Statsgjelden består av langsiktige lån, kortsiktige markedspapirer og andre kortsiktige lån.

Statens eiendeler har økt med 71,1 mrd. kroner i 2022. Statens pensjonsfond utland har økt med 58,3 mrd. kroner, mens Statens pensjonsfond Norge er redusert med 14,7 mrd. kroner.

3.1.4 STATSREGNSKAPETS OVERSIKTER OVER FULLMAKTER ER I DET VESENTLIGE RIKTIG PRESENTERT

Riksrevisjonen viser at statsregnskapets oversikter over fullmakter i det vesentlige er riktig presentert etter gjeldende regelverk. Oversiktene er rapportert etter kravene i bevilgningsreglementet § 13.

I statsregnskapet er det utarbeidet oversikter som viser

- samtykker til å overskride budsjettet.
- samtykker til å pådra staten forpliktelser og tilsagn om tilskudd, lån og garantier.
- lånetransaksjoner og finansieringsbehov.

Fullmakter til låneopptak framgår av Prop. 1 S (2021–2022) Gul bok.

Samtykkene gir hjemmel for å gjøre unntak fra bevilgningsreglementets prinsipper, jf. omtale i Veileder for statlig budsjettarbeid. De fleste unntakene gjelder enten overskridelse av budsjett eller anledning til å forplikte staten i framtidige budsjettår. Riksrevisjonen har kontrollert departementenes fullmakter og hvordan disse er presentert i statsregnskapet.

Utvikling i bruk av tilsagns- og bestillingsfullmakter

Gjennom revisjonen i 2022 ser Riksrevisjonen at det har blitt gitt flere tilsagns- og bestillingsfullmakter enn tidligere år. Spesielt gjelder dette på Samferdselsdepartementets ansvarsområde, hvor det som tidligere var investeringsfullmakter, nå er tatt med som tilsagns- eller bestillingsfullmakter og rapporteres i Meld. St. 3 (2022–2023).

Departementenes bruk av fullmakter

Riksrevisjonen orienterte i Dokument 1 (2022–2023) om at departementene har ulike praksis for bruk av tilsagns- og bestillingsfullmakter. Finansdepartementet opplyste at deres vurdering er at departementene i det vesentlige følger veilederen for statlig budsjettarbeid, men at det vil være ulikheter mellom departementene ut fra deres ansvarsområder og egenart.

Rapportering av overskridelse av fullmaktsramme

Ved revisjon av innrapporterte tilsagns- og bestillingsfullmakter fant Riksrevisjonen at forpliktelsene er høyere enn fullmakten for 16 kapitler/poster.

I 13 av tilfellene hvor det er gitt tilsagns- eller bestillingsfullmakt ut over fullmaktsbeløpet, framgår det at utbetalingsbehovet for forpliktelsene vil bli dekket av beløp overført fra 2022 til 2023. Finansdepartementet kommenterte i svarbrevet fra 2022 at det etter departementets vurdering ikke er direkte sammenheng mellom stikkordet «kan overføres» og bruk av tilsagnsfullmakt eller bestillingsfullmakt. Videre uttalte Finansdepartementet at de i Veileder for statlig budsjettarbeid har åpnet for bruk av stikkordet «kan overføres» dersom det er usikkerhet om utbetalingstidspunktet, men at det skal budsjetteres realistisk for budsjettåret. Departementet antar at usikkerhet om utbetalingstidspunktet vil ha et begrenset omfang, og sier at dersom det eksempelvis i stor utstrekning gis tilsagn i ett år og gjøres utbetaling i et senere år, så skal det brukes tilsagnsfullmakt.

Riksrevisjonen ser at departementenes særegenhet kan gi rom for noe ulik praksis ved bruk av fullmakter, men Riksrevisjonen mener likevel at rapporteringen fremdeles kan bli mer standardisert og ensartet. Dette vil kunne gi bedre informasjon om statens bruk av fullmakter for framtidige forpliktelser.

3.1.5 SVALBARDREGNSKAPET ER I DET VESENTLIGE RIKTIG AVLAGT

Riksrevisjonen mener at regnskapet for administrasjonen av Svalbard i det vesentlige er riktig avlagt og presentert i Meld. St. 3 (2022–2023).

Riksrevisjonen har kontrollert at Svalbardregnskapet er presentert i samsvar med inndelingen av Svalbardbudsjettet, og at tilskudd fra Justis- og beredskapsdepartementet til drift av statlige aktiviteter på Svalbard er riktig regnskapsført. Videre har Riksrevisjonen kontrollert at avsetninger i Svalbardregnskapet er riktig presentert i kapitalregnskapet.

4. Revisjon av årsregnskapene

4.1 Årsregnskapene er riktig avlagt

4.1.1 KONKLUSJONER

Konklusjon

Riksrevisjonen mener at med unntak av fem er alle årsregnskapene for departementene og underliggende virksomheter riktige.

- 231 av 236 årsregnskap er uten vesentlige feil og mangler.
- Folkehelseinstituttet, Statens kartverk, Norsk kulturfond, Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleve-

randør og Registerenheten i Brønnøysund har årsregnskap som inneholder vesentlige feil og mangler.

- Det er avdekket brudd på administrativt regelverk i to virksomheter.

4.1.2 231 AV 236 ÅRSREGNSKAP ER UTEN VESENTLIGE FEIL OG MANGLER

Årsregnskapet skal gi grunnlag for Stortingets kontroll med hvordan bevilgningene er disponert, og for analyser av virksomhetens aktiviteter. Pålitelig regnskapsinformasjon er et viktig virkemiddel for å sikre tilfyllen til hvordan offentlige midler brukes.

For 2022 har Riksrevisjonen revidert 236 årsregnskap. Revisjonen viser at årsregnskapene i hovedsak er utarbeidet og avlagt i tråd med kravene i økonomiregelverket for staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap og krav fra det overordnede departementet.

Riksrevisjonen har kontrollert at årsregnskapene viser virksomhetens disponible bevilgninger for 2022, regnskapsførte utgifter og inntekter for 2022 samt eiendeler og gjeld per 31. desember 2022.

For virksomheter som fører regnskap etter periodiseringsprinsippet, har Riksrevisjonen i tillegg kontrollert at årsregnskapene inneholder en oppstilling av virksomhetsregnskapet i tråd med de statlige regnskapsstandardene (SRS). Videre har Riksrevisjonen kontrollert at forvaltere av statlige fond har utarbeidet en oppstilling av fondsregnskapene i tråd med regelverket.

4.1.3 FOLKEHELSEINSTITUTTET, STATENS KARTVERK, NORSK KULTURFOND, SIKT OG REGISTERENHETEN I BRØNNØYSUND HAR ÅRSREGNSKAP MED VESENTLIGE FEIL OG MANGLER

For 2022 har Riksrevisjonen tatt forbehold om 5 av 236 årsregnskap på grunn av vesentlige feil og mangler.

Folkehelseinstituttet (Helse- og omsorgsdepartementet)

Folkehelseinstituttet har fått revisjonsberetning hvor Riksrevisjonen konkluderer med at revisor ikke kan uttale seg om årsregnskapet for 2022.

Riksrevisjonen har identifisert betydelige svakheter i internkontrollrutiner knyttet til dokumentasjon og prisfastsetting av varelager. Det er avvik i rapporter og usikkerhet knyttet til verdivurderingen av varelager. Folkehelseinstituttet har videre en vesentlig fordring og en gjeldspost i balansen hvor virksomheten ikke har klart å legge fram tilstrekkelig og pålitelig dokumentasjon. Riksrevisjonen har også identifisert betydelige

svakheter og mangler i virksomhetens rutiner for intern kontroll og løpende oppfølging av avvik knyttet til håndtering og bokføring av bidragsprosjekter.

Statens kartverk (Kommunal- og distriktsdepartementet)

Statens kartverk har fått revisjonsberetning med forbehold fordi de ikke har framlagt tilstrekkelig og hensiktsmessig dokumentasjon for regnskapsføringen av samfinansierte prosjekter i årsregnskapet for 2022.

Statens kartverk har for regnskapsføringen av samfinansierte prosjekter ikke hatt tilfredsstillende rutiner for kontroller og dokumentasjon. Det er derfor usikkert om bevilgnings- og artskontorrapporteringen og rapporteringen av virksomhetsregnskapet er korrekt.

Norsk kulturfond (Kultur- og likestillingsdepartementet)

Kulturdirektoratet har fått revisjonsberetning for Norsk kulturfond med forbehold om tilleggsopplysninger fordi regnskapet ikke gir et riktig bilde av hvor mye kapital som faktisk er tilgjengelig for nye tilskudd. Riksrevisjonen tar forbehold om størrelsen på henholdsvis bundne midler og fri kapital til disponering.

Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør (Kunnskapsdepartementet)

Sikt har fått revisjonsberetning med forbehold fordi Riksrevisjonen ikke kan utelukke at verdien av egenutviklet programvare er vesentlig feil. Virksomheten ble slått sammen med NSD – Norsk senter for forskningsdata AS, Uninett AS og Unit – Direktoratet for IKT og felles-tjenester i høyere utdanning og forskning med virkning fra 1. januar 2022, og etter sammenslåingen har ikke virksomheten ferdigstilt vurderingene om behov for prinsippharmonisering knyttet til regnskapsmessig behandling av egenutviklet programvare.

Registerenheten i Brønnøysund (Nærings- og fiskeridepartementet)

Registerenheten i Brønnøysund har fått revisjonsberetning med forbehold på grunn av en feilpostering av tilbakebetalt koronastøtte på 113,6 mill. kroner, som gir feil i bevilgningsregnskapet.

4.1.4 DET ER AVDEKKET BRUDD PÅ ADMINISTRATIVT REGELVERK I TO VIRKSOMHETER

I revisjonen av årsregnskapene for 2022 har Riksrevisjonen avdekket vesentlige brudd på administrativt regelverk hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark og hos Kulturdirektoratet knyttet til Norsk kulturfond. Bruddene gjelder det følgende:

- Statsforvalteren i Troms og Finnmark (Kommunal- og distriktsdepartementet)

Reglement for økonomistyring i staten § 14 bokstav a. Statsforvalteren i Troms og Finnmark har i forbindelse med reitelling vinteren 2022 ikke holdt seg innenfor gjeldende budsjettfullmakter i tidsrommet da tellingen fant sted.

- Kulturdirektoratet knyttet til Norsk kulturfond (Kultur- og likestillingsdepartementet)

Reglement for økonomistyring i staten § 14 bokstav d. Kulturdirektoratet mangler rutiner for oppfølging og kontroll av tilskuddsmidler og registrering i regnskapet til Norsk kulturfond. Direktoratet har ikke etterlevd bestemmelsene i punkt 6.3.8.1 for Norsk kulturfond.

4.2 Komiteens generelle merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kari Henriksen, Frode Jacobsen og Kirsti Leirtrø, fra Høyre, lederen Peter Frølich og Svein Harberg, fra Senterpartiet, Nils T. Bjørke, fra Fremskrittspartiet, Carl I. Hagen, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Lysbakken, fra Rødt, Seher Aydar, fra Venstre, Grunde Almeland, og fra Miljøpartiet De Grønne, Lan Marie Nguyen Berg, vil uttrykke tilfredshet med at Dokument 1 har blitt utarbeidet med en egen omtale av hvert enkelt departement og tidligere rapporterte forhold i tråd med komiteens merknader i forbindelse med behandlingen av Dokument 1 (2022–2023), jf. Innst. 163 (2022–2023).

Komiteen merker seg at statens regnskaper i all hovedsak er riktige og i samsvar med lover og regler. Komiteen viser videre til at Riksrevisjonen har revidert statsregnskapet for 2022 og 236 årsregnskaper for departementer, statlige virksomheter og fond for 2022. Komiteen registrerer at Riksrevisjonen har funnet vesentlige feil og mangler i fem av årsregnskapene.

Komiteen viser videre til at Riksrevisjonen har kontrollert både inntektene og utgiftene i statsregnskapet. Komiteen merker seg at skatter og avgifter utgjorde 1 241 mrd. kroner i 2022. Komiteen registrerer at petroleumsinntektene utgjør en viktig del av norsk økonomi. I 2022 var inntektene på 1 314 mrd. kroner, mens tilsvarende inntekter i 2021 var på 312 mrd. kroner.

Komiteen viser til at Riksrevisjonen også har gjennomført kontroll av budsjettgjennomføringen ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering. I år rapporterer Riksrevisjonen tre nye saker. Komiteen viser til at Riksrevisjonen blant annet har kontrollert om departementer følger opp budsjettvedtak og lover og regler, slik Stortinget har vedtatt og forutsatt. Komiteen viser til at en slik kontroll er fundamental for Stortingets mulighet for kontroll og oppfølging.

Komiteen viser til at Riksrevisjonen følger opp saker som tidligere er rapportert til Stortinget. Komiteen registrerer at Riksrevisjonen i år har fulgt opp ni slike saker. Riksrevisjonen er tilfreds med departementenes oppfølging i syv av disse sakene og avslutter derfor oppfølgingen av disse sakene. Saken om Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester følges opp for andre gang. Komiteen merker seg at Riksrevisjonen ikke er tilfreds med forvaltningens oppfølging, og at Riksrevisjonen gir kritikk til fem departementer. Komiteen registrerer at Riksrevisjonen mener saken om ny registerplattform og informasjonssikkerheten ved Brønnøysundregistrene må følges videre.

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 3 og Riksrevisjonens konklusjoner til statsregnskapet:

«Riksrevisjonen mener at statsregnskapet for 2022 i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

- Bevilgningsregnskapet er i det vesentlige riktig avlagt.
- Kapitalregnskapet er i det vesentlige riktig avlagt.
- Statsregnskapets oversikter over fullmakter er i det vesentlige riktig presentert og etter gjeldende regelverk.
- Svalbardregnskapet er i det vesentlige riktig avlagt.»

Komiteen merker seg Riksrevisjonens konklusjoner og slutter seg til disse. For kommentarer som vedrører det enkelte departementet, viser komiteen til kommentarer til det enkelte departement.

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 4 og Riksrevisjonens konklusjoner til årsregnskapene:

«Riksrevisjonen mener at med unntak av fem er alle årsregnskapene for departementene og underliggende virksomheter riktige.

- 231 av 236 årsregnskap er uten vesentlige feil og mangler.
- Folkehelseinstituttet, Statens kartverk, Norsk kulturfond, Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør og Registerenheten i Brønnøysund har årsregnskap som inneholder vesentlige feil og mangler.
- Det er avdekket brudd på administrativt regelverk i to virksomheter.»

Komiteen stiller seg bak Riksrevisjonens vurdering. For kommentarer som vedrører det enkelte departementet og underliggende virksomheter, viser komiteen til kommentarene til det enkelte departement.

5. Tverrgående saker

5.1 Sammendrag

5.1.1 OPPFØLGING AV STORTINGETS FORUTSETNINGER FOR GEBYRFINANSIERING AV OFFENTLIGE TJENESTER

5.1.1.1 Konklusjon og overordnet vurdering

Riksrevisjonen vil følge saken videre.

Brukerne blir fortsatt belastet for mer enn det koster å produsere tjenester. For 2023 er det budsjettert med totalt 741,5 mill. kroner i overpris for de kontrollerte tjenestene. I 2022 var overprisen 518,1 mill. kroner. Det betyr en økning på 223,4 mill. kroner, eller over 40 prosent, fra 2022 til 2023.

Ansvarlige departementer: Finansdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Samferdselsdepartementet.

5.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 5 om oppfølging av Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester.

Komiteen viser til at Riksrevisjonene i 2019 gjennomførte en tverrgående revisjon av om gebyrfinansieringen av offentlige tjenester var i samsvar med Stortingets forutsetninger, der resultatene fra revisjonen ble rapportert til Stortinget i Dokument 1 (2020–2021). Komiteen viser til kritikken og anbefalingene som ble gitt til Finansdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Samferdselsdepartementet og denne komitéts kommentarer til resultatene i Innst. 176 S (2020–2021). Komiteen viser videre til oppfølgingen av revisjonen i Dokument 1 (2022–2023) og denne komitéts behandling av oppfølgingen i Innst. 163 S (2022–2023), der komiteen sluttet seg til Riksrevisjonens konklusjoner og stilte seg bak at Riksrevisjonen fulgte saken videre.

Komiteen viser til Riksrevisjonens konklusjon og overordnede vurdering av oppfølgingen som del av Dokument 1 (2023–2024):

«Brukerne blir fortsatt belastet for mer enn det koster å produsere tjenester. For 2023 er det budsjettert med totalt 741,5 millioner kroner i overpris for de kontrollerte tjenestene. I 2022 var overprisen 518,1 millioner kroner. Det betyr en økning på 223,4 millioner kroner, eller over 40 prosent, fra 2022 til 2023.»

Komiteen stiller seg bak Riksrevisjonens konklusjoner.

Komiteen viser videre til Riksrevisjonenes kritikk:

«Riksrevisjonen mener det er kritikkverdig at gebyrbelagte offentlige tjenester fremdeles er betydelig overpriset.»

Komiteen stiller seg bak Riksrevisjonenes kritikk. Komiteen viser videre til Riksrevisjonens anbefaling:

«Riksrevisjonen anbefaler Finansdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Samferdselsdepartementet å

- følge opp at brukerne av gebyrfinansierte offentlige tjenester ikke blir belastet for mer enn hva tjenesten koster.»

Komiteen slutter seg til Riksrevisjonens anbefalinger og stiller seg bak at Riksrevisjonen følger saken videre.

6. Statsministerens kontor

6.1 Sammendrag

Statsministerens kontor (SMK) støtter statsministeren i arbeidet med å lede og samordne arbeidet i regjeringen, blant annet ved å forberede, gjennomføre og følge opp regjeringskonferansene. Kontoret sørger for den formelle kontakten mellom regjeringen og Stortinget og samordner regjeringsmedlemmenes deltakelse i Stortingets debatter og spørretimer. Kontoret har arbeidsgiverfunksjoner for samtlige regjeringspolitikere. I tillegg til Statsministerens kontor består budsjettområdet også av statsrådet og Regjeringsadvokaten.

6.1.1 KONKLUSJONER FOR STATS MINISTERENS KONTOR

- Statsregnskapet for Statsministerens kontor er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har ingen oppfølging av tidligere saker.

6.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 6 om Statsministerens kontor.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Statsministerens kontor i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

Komiteen merker seg at alle årsregnskapene er riktig avlagt, og at Riksrevisjonen ikke har noen nye saker eller oppfølging av tidligere saker.

7. Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) har ansvar for politikken knyttet til arbeidsmarked, arbeidsmiljø, inkludering, pensjoner og velferd. Departementet endret navn fra Arbeids- og sosialdepartementet i 2022.

Ifølge departementet skal regjeringens budsjettforslag for 2022 bygge opp under et velfungerende arbeidsmarked og et mer inkluderende arbeidsliv som skal stimulere til arbeid og selvforsørgelse. Samtidig skal regjeringens tiltak og virkemidler møte dagens utfordringer knyttet til konsekvensene av koronapandemien på en god måte.

7.1 Konklusjoner for Arbeids- og inkluderingsdepartementet

7.1.1 SAMMENDRAG

- Statsregnskapet for Arbeids- og inkluderingsdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ny sak om
 - forståelig kommunikasjon i vedtaksbrev fra Nav og SPK – ikke tilfredsstillende.
- Riksrevisjonen har fulgt opp tidligere sak om
 - Arbeids- og velferdsetatens (Nav) forvaltning av tilskudd til arbeidsmarkedstiltak arrangert av forhåndsgodkjente tiltaksbedrifter – saken avsluttes.

7.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 7 om Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Arbeids- og inkluderingsdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert. Komiteen viser til at departementet har de største utgiftspostene på statsbudsjettet siden det meste av folketrygdens utgifter går via departementet. Komiteen registrerer at disse har økt fra 409 mrd. kroner i 2018 til 502 mrd. kroner i 2022. Komiteen registrerer også en betydelig vekst i overføringene til kommuner og fylkeskommuner knyttet til økte utgifter til det overflyttede integreringsområdet.

Komiteen tar til etterretning at Arbeids- og inkluderingsdepartementet har gitt tilfredsstillende forklaringer på alle poster der regnskapet avviker vesentlig fra bevilgningen.

Komiteen tar til etterretning at ubrukte midler fra 2022 på departementets ansvarsområde ble overført i samsvar med bevilgningsreglementets bestemmelser.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av tolv årsregnskap på departementets ansvarsområde, og at alle årsregnskapene for departementet og underliggende virksomheter er riktig avlagt.

7.2 Arbeids- og velferdsetaten og Statens pensjonskasse følger anbefalingene om klarspråk i ulik grad

7.2.1 KONKLUSJONER

Konklusjon

Arbeids- og velferdsetaten (Nav) og Statens pensjonskasse (SPK) følger i ulik grad anbefalingene om klarspråk:

- Nav følger 41 pst. av Språkrådets anbefalinger til klarspråk i sine vedtaksbrev.
- Nav har svake systemer for internkontroll av klarspraksarbeidet.
- Nav overholder veiledningsplikten overfor brukerne.
- SPK følger 77 pst. av Språkrådets anbefalinger til klarspråk i sine vedtaksbrev.
- SPK har systemer for internkontroll av klarspraksarbeidet.
- SPK overholder veiledningsplikten overfor brukerne.

Ansvarlig departement: Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

7.2.2 OVERORDNET VURDERING

Riksrevisjonen mener det ikke er tilfredsstillende at Nav i sine vedtaksbrev om alderspensjon og uføretrygd ikke følger Språkrådets anbefalinger til klarspråk.

7.2.3 UTDYPING AV KONKLUSJONER

7.2.3.1 Sammendrag

Alle borgere vil før eller siden komme i kontakt med den offentlige forvaltningen, siden vi har rettigheter i velferdsstaten. Alderspensjon og uføretrygd/uførepensjon er eksempler på slike rettigheter. Forvaltningen tildelel velferdsytelsene til den enkelte borger gjennom vedtak.

Forvaltningens vedtak kan få store konsekvenser for borgernes liv. For at borgerne skal kunne ivareta sine interesser og rettigheter, må forvaltningen kommunisere på en forståelig måte.

God og forståelig kommunikasjon bidrar til å skape tillit til forvaltningens beslutninger. Uklart språk kan svekke borgernes tillit til forvaltningen og skape et velferds- og demokratiproblem. Det demokratiske hensynet handler om å sikre alle borgere like muligheter og

en likeverdig behandling uavhengig av ressurser, kunnskapsnivå og språklige forutsetninger.

Offentlige virksomheter skal ifølge språkloven kommunisere på et klart språk. Språkrådet har ansvar for å veilede offentlige virksomheter om hvordan de kan oppfylle loven.

Målet med revisjonen er å kontrollere om Nav og SPK kommuniserer på et klart og forståelig språk i vedtaksbrev, og om de tilbyr veiledning som er tilgjengelig og tilpasset brukerne.

7.2.3.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 7.3.

Komiteen viser til at Riksrevisjonen med revisjonskriterier utledet fra språkloven, forvaltningsloven og regelverket for økonomistyring i staten har undersøkt bruken av klarspråk i Arbeids- og velferdsetaten og Statens pensjonskasse. Målet med revisjonen er å kontrollere om Nav og SPK kommuniserer på et klart og forståelig språk i vedtaksbrev, og om de tilbyr veiledning som er tilgjengelig og tilpasset brukerne.

Komiteen viser til Riksrevisjonens konklusjoner:

«Arbeids- og velferdsetaten (Nav) og Statens pensjonskasse (SPK) følger i ulik grad anbefalingene om klarspråk.

- Nav følger 41 prosent av Språkrådets anbefalinger til klarspråk i sine vedtaksbrev.
- Nav har svake systemer for internkontroll av klarspraksarbeidet.
- Nav overholder veiledningsplikten overfor brukerne.
- SPK følger 77 prosent av Språkrådets anbefalinger til klarspråk i sine vedtaksbrev.
- SPK har systemer for internkontroll av klarspraksarbeidet.
- SPK overholder veiledningsplikten overfor brukerne.»

Komiteen stiller seg bak Riksrevisjonens konklusjoner. Komiteen viser til at spesielt Nav formidler viktig informasjon til det brede lag av befolkningen, og at det er svært viktig at informasjonen formidles klart og tydelig. Det er forståelig, som statsråden skriver, at

«språklige utfordringer kan være ulike for ulike brukergrupper med hensyn til alder, kulturell og språklig bakgrunn, ulike funksjonsnedsettelse o.l.».

Komiteen mener det er positivt at statsråden signaliserer at arbeidet vil følges opp videre.

Komiteen viser til Riksrevisjonens kritikk:

«Riksrevisjonen mener det ikke er tilfredsstillende at Nav i sine vedtaksbrev om alderspensjon og uføretrygd ikke følger Språkrådets anbefalinger til klarspråk.»

Komiteen stiller seg bak Riksrevisjonens kritikk.

Komiteen viser til Riksrevisjonens anbefalinger:

«Riksrevisjonen anbefaler at Arbeids- og inkluderingsdepartementet

- følger opp at Nav følger anbefalingene til klarspråk i vedtaksbrev om alderspensjon og uføretrygd
- sikrer at Nav har tilstrekkelige systemer for internkontroll i klarspraksarbeidet
- vurderer hvordan erfaringer fra klarspraksarbeidet i SPK og Nav kan være til nytte for andre av departementets virksomheter»

Komiteen stiller seg bak Riksrevisjonens anbefalinger.

7.3 Oppfølging av Arbeids- og velferdsetatens forvaltning av tilskudd til arbeidsmarkedstiltak arrangert av forhåndsgodkjente tiltaksbedrifter

7.3.1 SAMMENDRAG

Konklusjon

Riksrevisjonen avslutter saken.

Riksrevisjonens oppfølging av revisjonen fra 2019 viser at Arbeids- og inkluderingsdepartementet har gjennomført flere tiltak for å følge opp Arbeids- og velferdsetatens (Nav) forvaltning av tilskudd til arbeidsmarkedstiltak arrangert av forhåndsgodkjente tiltaksbedrifter.

Ansvarlig departement: Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

7.3.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar til etterretning at Riksrevisjonen avslutter saken om oppfølging av Arbeids- og velferdsetatens forvaltning av tilskudd til arbeidsmarkedstiltak arrangert av forhåndsgodkjente tiltaksbedrifter.

8. Barne- og familiedepartementet

8.1 Sammendrag

Barne- og familiedepartementet (BFD) har ansvaret for politikktutformingen på områdene barnevern, oppvekst og levekår, barn og unge, familie og samliv, tro og livssyn og forbrukerpolitikk.

Hovedprioriteringene i regjeringens budsjettforslag for 2022 er:

- tiltak som støtter aktiv deltakelse i samfunnet for alle
- arbeid mot vold og overgrep mot barn
- barnevernsreformen som trer i kraft fra 2022, som medfører at kommunene får økt ansvar for barnevernet

- å gi alle barn og unge mulighet til å delta i fritidsaktiviteter
- å videreføre satsingen på bedre helsetjenester til barn i barnevernet
- å verne om tros- og livssynsfriheten for den enkelte borger
- å sikre at forbrukerne får gode rettigheter og et sterkt vern dersom rettighetene ikke blir oppfylt.

8.1.1 KONKLUSJONER FOR BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET

- Statsregnskapet for Barne- og familiedepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har ingen oppfølging av tidligere saker.

8.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 8 om Barne- og familiedepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Barne- og familiedepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

Komiteen viser til at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av åtte årsregnskaper på departementets ansvarsområde, og at Riksrevisjonen mener at alle årsregnskapene for departementet og underliggende virksomheter er riktig avlagt.

Komiteen har ingen merknader ut over dette.

9. Finansdepartementet

Finansdepartementet (FIN) planlegger og iverksetter den økonomiske politikken i Norge.

Ifølge regjeringens budsjettforslag for 2022 har departementet med underliggende etater blant annet ansvar for å

- medvirke til et godt grunnlag for vedtak i den økonomiske politikken og i budsjettarbeidet
- sikre finansieringen av den offentlige virksomheten gjennom skatter og avgifter
- samordne arbeidet med statsbudsjettet og økonomistyringen i staten
- forvalte statlig formue og gjeld, herunder Statens pensjonsfond
- medvirke til et offisielt statistikk- og datagrunnlag til bruk i offentlig og privat virksomhet
- medvirke til velfungerende finansmarkeder.

9.1 Konklusjoner for Finansdepartementet

9.1.1 SAMMENDRAG

- Statsregnskapet for Finansdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har fulgt opp tidligere saker om
 - Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester – kritikkverdig, saken følges videre
 - departementenes styringsinformasjon og rapportering til Stortinget på et tverrsektorielt område – saken avsluttes.

9.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 9 om Finansdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Finansdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert. Hva gjelder forskjell mellom bevilgning og regnskap for 2022, merker komiteen seg at Finansdepartementet brukte 3,4 mrd. kroner mer enn den totale bevilgningen skulle tilsi, og at Finansdepartementets samlede inntekter var nærmere 7,8 mrd. kroner lavere enn bevilgningen.

Komiteen merker seg videre at Finansdepartementet har overført 862 mill. kroner av ubrukte bevilgninger fra 2022 til 2023.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av syv årsregnskap på departementets ansvarsområde, og at alle årsregnskapene for departementet og underliggende virksomheter er riktig avlagt.

Komiteen viser til omtalen av Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester i kapittel 1.5 om tverrgående saker i denne innstillingen.

9.2 Oppfølging av departementenes styringsinformasjon og rapportering til Stortinget på et tverrsektorielt område med barnefattigdom som eksempel

9.2.1 SAMMENDRAG

Konklusjon

Riksrevisjonen avslutter saken.

Finansdepartementet har iverksatt flere tiltak for å forbedre departementenes styringsinformasjon og informasjon til Stortinget på tverrsektorielle områder. Riksrevisjonen merker seg at Direktoratet for forvaltning og økonomistyring jobber mye med samordning og styring av tverrsektorielle tiltak på tvers av etater og

departementer i sitt arbeid med kunnskapsbygging og kompetansetilbud.

Ansvarlig departement: Finansdepartementet.

9.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar til etterretning at Riksrevisjonen avslutter saken om oppfølging av departementenes styringsinformasjon og rapportering til Stortinget på et tverrsektorielt område med barnefattigdom som eksempel. Komiteen registrerer at Finansdepartementet har iverksatt flere tiltak for å forbedre departementenes styringsinformasjon og informasjon til Stortinget på tverrsektorielle områder.

10. Forsvarsdepartementet

10.1 Sammendrag

Forsvarsdepartementet (FD) har ansvar for å utforme og iverksette norsk sikkerhets- og forsvarspolitik.

Ifølge regjeringens budsjettforslag for 2022 har norsk sikkerhets- og forsvarspolitik som formål å beskytte Norges suverenitet, territoriale integritet, demokratiske styresett og politiske handlemot politisk, militært og annet press. NATO og det transatlantiske sikkerhetsfellesskapet er bærebjelken i norsk sikkerhetspolitikk. Norge vil medvirke til å forebygge væpnet konflikt og vil arbeide for fred og stabilitet innenfor en global, multilateral rettsorden bygd på prinsippene som er nedfelt i FN-pakten. Regjeringens budsjettforslag følger opp satsingene og de økonomiske forutsetningene i langtidsplanen for forsvarssektoren.

10.1.1 KONKLUSJONER FOR FORSVARSDEPARTEMENTET

- Statsregnskapet for Forsvarsdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har ingen oppfølging av tidligere saker.

10.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 11 om Forsvarsdepartementet

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Forsvarsdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

Komiteen merker seg at alle årsregnskapene i Forsvarsdepartementet er riktig avlagt.

Komiteen peker på at Riksrevisjonen verken har nye saker eller oppfølging av tidligere saker i Forsvarsdepartementet.

11. Helse- og omsorgsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har det overordnede ansvaret for at befolkningen får gode og likeverdige helse- og omsorgstjenester.

Ifølge budsjettforslaget for 2022 er regjeringens mål at alle skal ha likeverdig tilgang til helse- og omsorgstjenester av god kvalitet uansett hvor i landet de bor. Regjeringen vil fremme god helse og livskvalitet i befolkningen og redusere sosiale forskjeller i helse.

Sentrale mål for regjeringen er å

- redusere unødvendig og ikke-medisinsk begrunnet venting for pasienten
- fremme kommunenes evne til omstilling og kvalitetsforbedring i den kommunale helse- og omsorgstjenesten
- prioritere psykisk helsevern og rusfeltet med særlig fokus på forebygging, tidlig innsats og bedre behandling
- øke tilgjengeligheten og kapasiteten samt styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenesten
- sikre god folkehelse som fremmer gode liv og helse gjennom livsløpet.

11.1 Konklusjoner for Helse- og omsorgsdepartementet

11.1.1 SAMMENDRAG

- Statsregnskapet for Helse- og omsorgsdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene, med unntak av regnskapet for Folkehelseinstituttet, er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ny sak om
 - behandlingen av person- og helseopplysninger i helseregistre – kritikkverdig.
- Riksrevisjonen har fulgt opp tidligere sak om
 - omorganisering av anskaffelsesområdet under Helse- og omsorgsdepartementet – saken avsluttes.

11.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 11 om Helse- og omsorgsdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Helse- og omsorgsdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

Komiteen tar til etterretning at Helse- og omsorgsdepartementet har gitt tilfredsstillende forklaringer på alle poster der regnskapet avviker vesentlig fra bevilgningen.

Komiteen tar til etterretning at ubrukte midler fra 2022 på departementets ansvarsområde ble overført i samsvar med bevilgningsreglementets bestemmelser.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av 14 årsregnskap på departementets ansvarsområde, og at alle årsregnskapene for departementet og underliggende virksomheter utenom Folkehelseinstituttet (FHI) er riktig avlagt.

Komiteen merker seg at årsregnskapet for FHI inneholder vesentlige feil og mangler. Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har funnet at FHI ikke har vært i stand til å legge fram tilstrekkelig og hensiktsmessig dokumentasjon for vesentlige forhold knyttet til årsregnskapet for 2022. Grunnlaget for denne konklusjonen er svakheter knyttet til dokumentasjon og prisfastsetting av varelager, og en fordring FHI har mot Folkhelsemyndigheten som det ikke har vært mulig å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for. Videre er saldoen på konto for preliminær gjeld svært usikker som følge av betydelige svakheter i internkontrollrutiner og manglende dokumentasjon. Til slutt har Riksrevisjonen identifisert betydelige svakheter og mangler i virksomhetens rutiner for intern kontroll og løpende oppfølging av avvik knyttet til håndtering og bokføring av bidragsprosjekter. Riksrevisjonen har etter dette konkludert med at de ikke kan uttale seg om regnskapet til Folkehelseinstituttet for 2022. Komiteen merker seg at statsråden ser alvorlig på Riksrevisjonens konklusjon. Komiteen tar til etterretning at statsråden skriver at FHI presiserer at avvik ikke er knyttet til antall doser, men verdifastsettelsen av dosene. Statsråden skriver videre at FHI har hentet inn konsulentbistand med mål om å korrigere tidligere feil. FHI skriver også at de vil styrke internkontrollen. Departementet vil følge opp saken videre i etatsstyringsdialogen med instituttet. Komiteen deler statsrådens vurdering av at dette er alvorlig, og ber departementet følge saken tett videre.

11.2 Person- og helseopplysninger i helseregistre behandles ikke i tilstrekkelig grad i henhold til kravene i helseregisterloven og personopplysningsloven

11.2.1 KONKLUSJONER

Konklusjon

Person- og helseopplysninger i helseregistre behandles ikke i tilstrekkelig grad i henhold til kravene i helseregisterloven og personopplysningsloven.

- Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Statens legemiddelverk har ikke oversikt over sikkerhetsarbeidet som gjøres hos driftsleverandørene, og jobber ikke systematisk med risiko og tiltak.
- Viktige informasjonsikkerhetstiltak hos driftsleverandørene er ikke implementert eller fungerer ikke etter hensikten.

- Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet overholder ikke lovpålagte frister for tilgjengeliggjøring av helseopplysninger.

Ansvarlig departement: Helse- og omsorgsdepartementet.

11.2.2 OVERORDNET VURDERING

Riksrevisjonen mener det er kritikkverdig at person- og helseopplysninger i helseregistre ikke i tilstrekkelig grad behandles i henhold til kravene til informasjonssikkerhet og personvern i helseregisterloven og personopplysningsloven. Det er også kritikkverdig at helseopplysninger ikke blir gjort tilgjengelige for forskere innen lovpålagte frister.

11.2.3 UTDYPING AV KONKLUSJONER

11.2.3.1 Sammendrag

Målet med revisjonen har vært å kontrollere om person- og helseopplysninger i lovbestemte helseregistre underlagt Helse- og omsorgsdepartementet behandles i henhold til kravene til informasjonssikkerhet, personvern og tilgjengeliggjøring i helseregisterloven og personopplysningsloven.

I henhold til helseregisterloven kan til sammen elleve offentlige helseregistre behandle opplysninger som navn, fødselsnummer eller andre personidentifiserende kjennetegn uten samtykke fra den registrerte. Ni av disse helseregistrene er underlagt Helse- og omsorgsdepartementet.

Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet og Statens legemiddelverk er dataansvarlige for de lovbestemte helseregistrene underlagt Helse- og omsorgsdepartementet, og er ansvarlige for å overholde personvernprinsippene og regelverket på området.

Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har inngått avtale med Norsk helsenett om drift av infrastrukturen for helseregistrene som omfattes av revisjonen. Statens legemiddelverk har inngått en databehandleravtale med Advania for drift av IT-systemene, men denne er overdratt til Norsk Helsenett per 1. januar 2017. Norsk helsenett er dermed databehandler for personopplysningene i alle helseregistrene som omfattes av revisjonen.

Riksrevisjonen har valgt ut helseregistrene ut fra hvor mye sensitive data de inneholder, antallet utleveringer av helseopplysninger og resultatene fra risikovurderinger og vurderinger av personvernkonsekvenser. Riksrevisjonen har vurdert innspill fra Datatilsynet og virksomhetenes egne internrevisjoner. Sammen med de utvalgte registrene inkluderes alle virksomhetene underlagt Helse- og omsorgsdepartementet som er dataansvarlig for helseregistre.

Formålet med helseregistrene er å samle helseopplysninger, slik at disse kan brukes til blant annet kvali-

tetsforbedring, forebyggende arbeid, beredskap, analyser og forskning. Helseregistrene som er del av revisjonen, gir informasjon om blant annet smittsomme sykdommer, bivirkninger av legemidler, dødsårsaker og helse- og omsorgstjenester.

Både helseregisterloven og personopplysningsloven stiller krav til hvordan virksomhetene skal håndtere person- og helseopplysninger i helseregistrene. Personopplysningene skal behandles i samsvar med prinsippene i personvernforordningen (GDPR).

11.2.3.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 11.3.

Komiteen viser til at målet med revisjonen har vært å kontrollere om person- og helseopplysninger i lovbestemte helseregistre underlagt Helse- og omsorgsdepartementet behandles i henhold til kravene til informasjonssikkerhet, personvern og tilgjengeliggjøring i helseregisterloven og personopplysningsloven.

Komiteen viser til Riksrevisjonens konklusjoner:

«Person- og helseopplysninger i helseregistre behandles ikke i tilstrekkelig grad i henhold til kravene i helseregisterloven og personopplysningsloven.

- Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Statens legemiddelverk har ikke oversikt over sikkerhetsarbeidet som gjøres hos driftsleverandørene, og jobber ikke systematisk med risiko og tiltak.
- Viktige informasjonssikkerhetstiltak hos driftsleverandørene er ikke implementert eller fungerer ikke etter hensikten.
- Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet overholder ikke lovpålagte frister for tilgjengeliggjøring av helseopplysninger.»

Komiteen stiller seg bak Riksrevisjonens konklusjoner.

Komiteen viser til Riksrevisjonens kritikk:

«Riksrevisjonen mener det er kritikkverdig at person- og helseopplysninger i helseregistre ikke i tilstrekkelig grad behandles i henhold til kravene til informasjonssikkerhet og personvern i helseregisterloven og personopplysningsloven. Det er også kritikkverdig at helseopplysninger ikke blir gjort tilgjengelige for forskere innen lovpålagte frister»

Komiteen stiller seg bak denne kritikken.

Komiteen viser til at Riksrevisjonen anbefaler Helse- og omsorgsdepartementet å følge opp at virksomhetene i rollen som dataansvarlig vier større oppmerksomhet til sikkerhetstiltak som skal gjennomføres av driftsleverandør. Komiteen stiller seg bak denne anbefalingen.

11.3 Oppfølging av omorganisering av anskaffelsesområdet i virksomheter under Helse- og omsorgsdepartementet

11.3.1 SAMMENDRAG

Konklusjon

Riksrevisjonen avslutter saken.

Riksrevisjonen mener det har blitt gjort forbedringer på anskaffelsesområdet. I tillegg vil målet med tjenestemodellen i Norsk helsenett SF bli evaluert i 2023.

Ansvarlig departement: Helse- og omsorgsdepartementet.

11.3.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar til etterretning at Riksrevisjonen avslutter saken om oppfølging av omorganisering av anskaffelsesområdet i virksomheter under Helse- og omsorgsdepartementet.

12. Justis- og beredskapsdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har ansvar for rettsvesenet, kriminalomsorgen, politi- og påtalemyndigheten, redningstjenesten, samfunnsikkerhet, utlendingsmyndigheter og polarområdene.

Ifølge budsjettforslaget for 2022 vil regjeringen styrke arbeidet på disse områdene:

- effektiv kamp mot kriminalitet
- rettssikkerhet
- trygghet i samfunnet
- kontrollert og bærekraftig innvandring
- godt forvaltede polarområder
- godt og moderne lovverk.

12.1 Konklusjoner for Justis- og beredskapsdepartementet

12.1.1 SAMMENDRAG

- Statsregnskapet for Justis- og beredskapsdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ny sak om
 - DSBs tilsynsvirksomhet innenfor elsikkerhet – kritikkverdig.
- Riksrevisjonen har fulgt opp tidligere sak om
 - Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester – kritikkverdig, saken følges videre.

12.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 12 om Justis- og beredskapsdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Justis- og beredskapsdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

Komiteen merker seg at Justis- og beredskapsdepartementet har gitt tilfredsstillende forklaringer på alle poster der regnskapet avviker vesentlig fra bevilgningen.

Komiteen merker seg at Justis- og beredskapsdepartementet har brukt 1,8 mrd. kroner mindre enn den totale disponible bevilgningen, og at Justis- og beredskapsdepartementets inntekter er 62 mill. kroner høyere enn budsjettet skulle tils.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av tyve årsregnskap på departementets ansvarsområde, og at alle årsregnskapene for departementet og underliggende virksomheter er riktig avlagt.

Komiteen viser til omtalen ovenfor hva gjelder Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester.

12.2 Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskaps (DSB) tilsynsvirksomhet innenfor elsikkerhet

12.2.1 KONKLUSJONER

Konklusjon

- DSB fører tilsyn med maritime elektriske anlegg i henhold til avtale med Sjøfartsdirektoratet.
- DSBs valg av landbaserte tilsynsobjekter er ikke basert på risikovurderinger.
- DSB mangler oversikt over elsikkerheten på flere av de landbaserte tilsynsområdene direktoratet har ansvar for å føre tilsyn med.
- DSB ivaretar ikke sitt ansvar for å føre tilsyn med elektromedisinsk utstyr.
- DSB kan ikke dokumentere at tilsynsgebyrene ikke er overpriset.
- Urealistisk budsjettering vrir tilsynsaktivitetene mot de mest betalingsdyktige aktørene.
- Justis- og beredskapsdepartementet har ikke sørget for at DSB etterlever bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering og gjennomfører risikobaserte tilsyn på elsikkerhetsområdet.

Ansvarlig departement: Justis- og beredskapsdepartementet.

12.2.2 OVERORDNET VURDERING

Riksrevisjonen mener det er kritikkverdig at Justis- og beredskapsdepartementet ikke har sørget for at DSB fullt ut ivaretar sitt ansvar for sikkerheten ved elektriske

anlegg og for elektromedisinsk utstyr, og at finansiering av tilsyn ikke er i tråd med bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering.

12.2.3 UTDYPING AV KONKLUSJONER

12.2.3.1 Sammendrag

Norge er et av de mest elektrifiserte og digitaliserte landene i verden. Tilstrekkelig og stabil tilgang på elektrisk energi blir stadig viktigere for at samfunnet skal fungere, både i en normalsituasjon og i krise. Dette gjelder på tvers av alle sektorer, fra samfunnsviktige funksjoner, handel og industri via omsorgstjenester til enkeltmennesker. Den teknologiske utviklingen de siste årene og tiltak som følge av det grønne skiftet innebærer nye belastningsmønstre på strømmettet og nye typer installasjoner.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) er nasjonal elsikkerhetsmyndighet og skal bidra til at produksjon og overføring av elektrisitet samt bruk av elektriske anlegg og elektrisk utstyr ikke innebærer unødig fare for liv, helse og materielle verdier.

DSB forvalter lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) med tilhørende forskrifter og er tillagt ansvar og oppgaver etter denne loven. El-tilsynslovens formål er ifølge § 2 at elektriske anlegg skal prosjekteres, utføres, drives, vedlikeholdes og kontrolleres slik at de ikke medfører fare for liv, helse og materielle verdier. Videre skal elektrisk utstyr ifølge lovens § 10 være i en slik stand at det i bruk ikke medfører fare for liv, helse eller materielle verdier.

De sentrale revisjonskriteriene er også utledet fra bevilgningsreglementet, regelverket for økonomistyring i staten og Finansdepartementets rundskriv R-112/15.

Målet med revisjonen har vært å kontrollere om Justis- og beredskapsdepartementet og DSB ivaretar sitt ansvar for sikkerheten ved elektriske anlegg og for elektromedisinsk utstyr i samsvar med el-tilsynsloven og annet sentralt regelverk, og om DSB følger bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering.

12.2.3.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 12.3.

Komiteen viser til Riksrevisjonens konklusjoner:

«DSB fører tilsyn med maritime elektriske anlegg i henhold til avtale med Sjøfartsdirektoratet.

- DSBs valg av landbaserte tilsynsobjekter er ikke basert på risikovurderinger.
- DSB mangler oversikt over elsikkerheten på flere av de landbaserte tilsynsområdene direktoratet har ansvar for å føre tilsyn med.
- DSB ivaretar ikke sitt ansvar om å føre tilsyn med elektromedisinsk utstyr.
- DSB kan ikke dokumentere at tilsynsgebyrene ikke

er overpriset.

- Urealistisk budsjettering vrir tilsynsaktivitetene mot de mest betalingsdyktige aktørene.
- Justis- og beredskapsdepartementet har ikke sørget for at DSB etterlever bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering, og gjennomfører risikobaserte tilsyn på elsikkerhetsområdet.»

Komiteen stiller seg bak Riksrevisjonens konklusjoner.

Komiteen viser til Riksrevisjonens kritikk:

«Riksrevisjonen mener det er kritikkverdige at Justis- og beredskapsdepartementet ikke har sørget for at DSB fullt ut ivaretar sitt ansvar for sikkerheten ved elektriske anlegg og for elektromedisinsk utstyr, og at finansiering av tilsyn ikke er i tråd med bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering.»

Komiteen stiller seg bak denne kritikken.

Komiteen viser videre til Riksrevisjonens anbefalinger:

«Riksrevisjonen anbefaler at Justis- og beredskapsdepartementet

- sørger for at DSB gjennomfører risikobaserte tilsyn som ivaretar elsikkerheten på alle områder som direktoratet har ansvar for å føre tilsyn med
- følge opp at gebyrfinansieringen er i tråd med forutsetningene i rundskriv R-112/15 om at tilsynsgebyrene ikke skal settes høyere enn kostnadene ved å gjennomføre tilsynet.»

Komiteen stiller seg bak Riksrevisjonens anbefalinger.

Komiteen viser til omtalen av Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester i kapittel 1.5 om tverrgående saker i denne innstillingen.

Komiteen viser til Justis- og beredskapsdepartementets pressemelding 8. desember 2023 om at Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) har inngått en ulovlig låneavtale på 200 mill. kroner, og at saken vil bli gjenstand for en ekstern gjennomgang, samt Riksrevisjonens pressemelding 12. desember 2023, der det fremgår at Riksrevisjonen skal vurdere revisjonsberetningen på nytt når resultatet av den eksterne gjennomgangen er klar. Komiteen tar på denne bakgrunn forbehold om regnskapet til NSM og vil komme tilbake til saken i forbindelse med behandlingen av Redegjørelse av justis- og beredskapsministeren om NSM-saken, som ble holdt og tildelt kontroll- og konstitusjonskomiteen for behandling den 16. januar 2024.

13. Klima- og miljødepartementet

13.1 Sammendrag

Klima- og miljødepartementet (KLD) skal ivareta helheten i regjeringens klima- og miljøpolitikk. Det

innebærer blant annet å følge opp de nasjonale målene for klima- og miljøarbeidet.

Klima- og miljøprofilen i regjeringens budsjettforslag for 2022 omfatter satsinger på hele miljøområdet, det vil si innsats for å ta vare på naturmangfoldet, kulturminner og kulturmiljø, medvirke til økt friluftsliv, redusere forurensning og dempe klimaendringer og negative effekter av klimaendringene.

13.1.1 KONKLUSJONER FOR KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

- Statsregnskapet for Klima- og miljødepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har ingen oppfølging av tidligere saker.

13.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 13 om Klima- og miljødepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Klima- og miljødepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert. Komiteen merker seg at «andre overføringer» i perioden 2018 til 2022 har økt fra 5,7 mrd. til 8,8 mrd. Her inngår mange ulike klimatiltak, og de med de vesentligste utgiftene er CO₂-kompensasjonsordningen for industrien med 3,5 mrd. kroner og internasjonale klima- og utviklingstiltak med 2,8 mrd. kroner. Utgiftene har økt jevnt i perioden og spiller satsingen på klima og miljø.

Komiteen merker seg at det er noe forskjell mellom bevilgning og regnskap, både på utgiftssiden og inntektssiden. Komiteen merker seg at Riksrevisjonen mener at Klima- og miljødepartementet har gitt tilfredsstillende forklaringer på alle vesentlige avvik fra bevilgningen.

Komiteen merker seg at alle årsregnskapene er riktig avlagt uten vesentlige feil og mangler i alle år fra 2018 til 2022.

14. Kommunal- og distriktsdepartementet

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) har ansvar for bostedspolitik, plan- og bygningsloven, arbeidet med bærekraftsmålene, kart- og geodatapolitikken, kommuneøkonomi og lokalforvaltning, IKT- og forvaltningspolitikk, elektronisk kommunikasjon, regional- og distriktpolitikk, administrative oppgaver for statsforvalterne, valggjennomføring, deler av personvernpolitikken, politikken overfor samer og nasjonale minoriteter, statlig arbeidsgiverpolitikk og statlig bygg-

og eiendomsforvaltning. KDD er også kontaktdepartement overfor Kongehuset.

Kommunal- og distriktsdepartementet har i samarbeid med Finansdepartementet ansvar for kommunesektorens inntekter. Størstedelen av kommunenes inntekter kommer fra skatteinntekter og rammeoverføringer fra staten. Ifølge regjeringens budsjettforslag for 2022 skal det legges til rette for god kommuneøkonomi og for at kommunesektoren kan tilby flere og bedre tjenester. En rimelig og rettferdig fordeling av inntektsrammene mellom kommuner og fylkeskommuner er en forutsetning for at innbyggerne i hele landet skal kunne få et likeverdig tjenestetilbud. Departementet skiftet navn fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 1. januar 2022.

14.1 Konklusjoner for Kommunal- og distriktsdepartementet

14.1.1 SAMMENDRAG

- Statsregnskapet for Kommunal- og distriktsdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene, med unntak av regnskapet for Statens kartverk, er riktig avlagt.
- Det er avdekket brudd på det administrative regelverket hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har fulgt opp tidligere saker om
 - Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester – kritikkverdig, saken følges videre
 - bruken av digitale løsninger ved etablering av restaurant – saken avsluttes.

14.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 14 om Kommunal- og distriktsdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Kommunal- og distriktsdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert. Komiteen registrerer at departementet har hatt betydelig større inntekter fra tilbakebetalinger i 2022 enn tidligere år. Dette er tilbakebetalinger på rundt 14 mrd. kroner. Husbanken har mottatt. I tillegg er boliglansordningen i Statens pensjonskasse overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet fra 2022. Ordningen ga inntekter på 8 mrd. kroner i tilbakebetalinger.

Komiteen tar til etterretning at Kommunal- og distriktsdepartementet har gitt tilfredsstillende forklaringer på alle poster der regnskapet avviker vesentlig fra bevilgningen.

Komiteen tar til etterretning at ubrukte midler fra 2022 på departementets ansvarsområde ble overført i samsvar med bevilgningsreglementets bestemmelser.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av 25 årsregnskap på departementets ansvarsområde, og at alle årsregnskapene for departementet og underliggende virksomheter er riktig avlagt, med unntak av regnskapet for Statens kartverk. For Statens kartverk har Riksrevisjonen funnet at Kartverket ikke har vært i stand til å legge fram tilstrekkelig og hensiktsmessig dokumentasjon for fordelingen av utgiftene til prosjekter på 259 mill. kroner eller for prosjektinntekter på 192 mill. kroner. Det samme gjelder for tilhørende forskuddsbetaling på 129 mill. kroner som er regnskapsført på mellomværende med statskassen. Det er derfor usikkert om bevilgnings- og artskontorrapporteringen er korrekt. Statens kartverk administrerer samfinansierte prosjekter over hele Norge. Samfinansiering betyr at det er flere interessenter, både private og offentlige, som går sammen om felles finansiering av prosjektene.

Komiteen merker seg også at det er avdekket brudd på det administrative regelverket hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark. Bruddet oppstod i forbindelse med reintellingen statsforvalteren gjennomførte vinteren 2022 i reinbeitedistrikt 13. De holdt seg da ikke innenfor gjeldende budsjettfullmakter i tidsrommet tellingen fant sted. Komiteen merker seg at statsråden skriver at departementet har fulgt opp embetet for å sikre at internkontrollen fungerer bedre i fremtiden.

Komiteen viser også til omtalen av Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester i kapittel 1.5 om tverrgående saker i denne innstillingen.

14.2 Oppfølging av Kommunal- og distriktsdepartementets tilrettelegging for bruk av digitale løsninger ved etablering av restaurant

14.2.1 SAMMENDRAG

Konklusjon

Riksrevisjonen avslutter saken.

Kommunal- og distriktsdepartementet har iverksatt flere relevante tiltak som bidrar til å følge opp Riksrevisjonens anbefalinger. Tiltakene legger til rette for mer bruk av digitale løsninger ved etablering av restaurantvirksomhet. Riksrevisjonen merker seg at utviklingsarbeidet på området er i gang, men ser at tiltakene er avhengige av at kommunale saksbehandlingsløsninger moderniseres.

Ansvarlig departement: Kommunal- og distriktsdepartementet.

14.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar til etterretning at Riksrevisjonen avslutter saken om Kommunal- og distriktsdepartementets tilrettelegging for bruk av digitale løsninger ved etablering av restaurant.

15. Kultur- og likestillingsdepartementet

15.1 Sammendrag

Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) har ansvar for den statlige politikken og forvaltningen på områdene kultur, likestilling og diskriminering, opphavsrett, medier, idrett, frivillig virksomhet og pengespill og lotteri.

Regjeringens budsjettforslag for 2022 dekket en stor bredde av virkemidler og tiltak. Dette handler om både faste driftsbevilgninger til statlige virksomheter og statlig eide selskaper samt driftstilskudd til blant annet kulturinstitusjoner, frivillige organisasjoner og aktører som skal bidra til å fremme likestilling. I tillegg kommer en rekke stipend-, vederlags- og tilskuddsordninger som er innrettet mot hele bredden av norsk kunst og kulturliv. Disse virkemidlene bygger opp under de nasjonale målene for kulturpolitikken.

Departementet skiftet navn fra Kulturdepartementet til Kultur- og likestillingsdepartementet fra 1. januar 2022.

15.1.1 KONKLUSJONER FOR KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET

- Statsregnskapet for Kultur- og likestillingsdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene, med unntak av regnskapet for Norsk kulturfond, er riktig avlagt.
- Det er avdekket brudd på det administrative regelverket i Kulturdirektoratet knyttet til Norsk kulturfond.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har ingen oppfølging av tidligere saker.

15.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 15 om Kultur- og likestillingsdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Kultur- og likestillingsdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

Komiteen peker på at det i de fleste tilfeller vil være noe forskjell mellom disponibel bevilgning og regnskap, både på utgiftssiden og inntektssiden. Komiteen merker seg at Riksrevisjonen mener Kultur- og

likestillingsdepartementet har gitt tilfredsstillende forklaringer på alle poster der regnskapet avviker vesentlig fra bevilgningen.

Komiteen viser til at Norsk kulturfond har som formål å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig.

Komiteen viser til at ubenyttede prosjektmidler som er tilgjengelige etter at et prosjekt er avsluttet, skal gjøres tilgjengelige for nye tilskudd. Komiteen merker seg at Kulturdirektoratet mangler rutiner for oppfølging av tilskuddsmidler fra Norsk kulturfond når et prosjekt er avsluttet. Disse midlene fortsetter dermed å framstå som bundne midler i flere år etter at midlene reelt sett er tilgjengelige for nye tilskudd. I tillegg inneholder bundne midler flere andre poster knyttet til interne budsjettdisponeringer. Også disse postene er reelt sett ikke forpliktelser, men skulle vært presentert som fri kapital til disponering. Komiteen er enig med Riksrevisjonen i at regnskapet for Norsk kulturfond gir ikke et riktig bilde av hvor mye kapital som faktisk er tilgjengelig for nye tilskudd.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har avgitt en revisjonsberetning der de tar forbehold om størrelsen på henholdsvis bundne midler og fri kapital til disponering, og komiteen merker seg videre at Riksrevisjonens vurdering er at det er vesentlige svakheter i Kulturdirektoratets interne kontroll knyttet til fondet, og at det mangler rutiner for oppfølging og kontroll av tilskuddsmidler og registrering i regnskapet. Riksrevisjonen har derfor konkludert med at det er brudd på administrativt regelverk, da direktoratet ikke har etterlevd kravene i bestemmelsenes punkt 6.3.8.1. Komiteen bemerker at dersom Kulturdirektoratet hadde hatt oversikt over de reelle forpliktelsene til pågående prosjekter og nødvendig intern kontroll knyttet til Norsk kulturfond var på plass, kunne Kulturrådet ha lyst ut flere tilskudd og finansiert flere prosjekter.

Komiteen viser til at Riksrevisjonen har avdekket at reglement for økonomistyring i staten § 14 bokstav d er brutt. Kulturdirektoratet mangler rutiner for oppfølging og kontroll av tilskuddsmidler og registrering i regnskapet til Norsk kulturfond. Komiteen er enig i at Direktoratet ikke har etterlevd bestemmelsene i punkt 6.3.8.1 for Norsk kulturfond.

16. Kunnskapsdepartementet

16.1 Sammendrag

Kunnskapsdepartementet (KD) har ansvar for barnehager, grunnskole, kulturskole, videregående opplæring, fagskoleutdanning, høyere utdanning, forskning, voksnes læring og kompetansepolitikk.

Ifølge regjeringens budsjettforslag for 2022 har departementet tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Regjeringen satser på kompetansetiltak og større kapasitet i utdanningene på alle nivå og lanserte Utdanningsløftet i 2020. Denne satsingen videreføres i statsbudsjettet for 2022. I tillegg støtter departementet barn og unge for å motvirke konsekvenser av covid-19-pandemien.

16.1.1 KONKLUSJONER FOR KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

- Statsregnskapet for Kunnskapsdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene, med unntak av regnskapet for Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør, er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har ingen oppfølging av tidligere saker.

16.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 16 om Kunnskapsdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Kunnskapsdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert. Komiteen registrerer at utgiftstypen «overføringer til kommuner/fylkeskommuner» er kraftig redusert i 2022. Det skyldes at Integrerings- og mangfoldsdirektoratet er flyttet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet fra 2022, sammen med en bevilgning på nærmere 8 mrd. kroner.

Komiteen tar til etterretning at Kunnskapsdepartementet har gitt tilfredsstillende forklaringer på alle poster der regnskapet avviker vesentlig fra bevilgningen.

Komiteen tar til etterretning at ubrukte midler fra 2022 på departementets ansvarsområde ble overført i samsvar med bevilgningsreglementets bestemmelser.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av 38 årsregnskap på departementets ansvarsområde, og at alle årsregnskapene for departementet og underliggende virksomheter er riktig avlagt, med unntak av regnskapet for Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør.

Sikt ble dannet da Norsk senter for forskningsdata AS ble slått sammen med Uninett AS og Unit – direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning. Sammenslåingen hadde virkning fra

1. januar 2022. Etter sammenslåingen har ikke virksomheten vurdert ferdig behovet for prinsippharmonisering knyttet til regnskapsmessig behandling av egenutviklet programvare. Siden dette arbeidet ikke er ferdigstilt, kan ikke Riksrevisjonen utelukke at verdien av egenutviklet programvare er vesentlig feil.

17. Landbruks- og matdepartementet

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har hovedansvaret for mat- og landbrukspolitikken. Det omfatter arealforvaltning, jord- og skogbruk, husdyrhold, reindrift og utvikling av nye næringer med utgangspunkt i landbruket.

Ifølge regjeringens budsjettforslag for 2022 skal norsk landbruk være bærekraftig. Landbruket er viktig for matvaresikkerhet, verdiskaping og bosetting og for å holde kulturlandskap ved like. Regjeringen vil ta vare på det unike ved norsk matproduksjon, som lav medisinbruk, god dyrevelferd og en lang verdikjede. I tillegg ønsker departementet en bærekraftig bruk og forvaltning av norske ressurser for å legge til rette for landbruk over hele landet.

17.1 Konklusjoner for Landbruks- og matdepartementet

17.1.1 SAMMENDRAG

- Statsregnskapet for Landbruks- og matdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har fulgt opp tidligere sak om
 - produksjons- og avløsertilskudd i jordbruket – saken avsluttes.

17.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023-2024) kapittel 17 om Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Landbruks- og matdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

Komiteen merker seg at alle årsregnskapene er riktig avlagt og at Riksrevisjonen ikke har noen nye saker.

17.2 Oppfølging av myndighetenes saksbehandling og kontroll av produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

17.2.1 SAMMENDRAG

Konklusjon

Riksrevisjonen avslutter saken.

Landbruks- og matdepartementet har iverksatt mange tiltak som vil styrke saksbehandlingen og kontroll av produksjons- og avløsertilskudd i jordbruket.

Ansvarlig departement: Landbruks- og matdepartementet.

17.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 17.3.

Komiteen viser til Riksrevisjonens konklusjon:

«Vi avslutter saken. Landbruks- og matdepartementet har iverksatt mange tiltak som vil styrke saksbehandlingen og kontroll av produksjons- og avløsertilskudd i jordbruket.»

Komiteen tar til etterretning at Riksrevisjonen avslutter saken om oppfølging av myndighetenes saksbehandling og kontroll av produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Komiteen merker seg at oppfølgingen av revisjonene fra 2018 viser at Landbruks- og matdepartementet har iverksatt mange tiltak for å håndtere svakheter i saksbehandlingen og kontroll av produksjons- og avløsertilskudd i jordbruket.

Komiteen merker seg at Landbruks- og matdepartementet opplyser at det også arbeides med andre tiltak for å sikre kvaliteten på saksbehandlingen.

Komiteen registrerer at Landbruks- og matdepartementet har iverksatt tiltak som etter Riksrevisjonens vurdering vil gi et bedre grunnlag for korrekt søknadsbehandling og kontroll og en bedre dokumentert saksbehandling.

18. Nærings- og fiskeridepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) har ansvar for viktige generelle rammebetingelser for næringslivet og jobber for å

- skape flere grønne og lønnsomme arbeidsplasser
- styrke investeringene på fastlandet
- øke eksporten utenom olje og gass med 50 prosent innen 2030 og
- kutte klimagassutslipp med 55 prosent innen samme år.

Ifølge budsjettforslaget for 2022 er regjeringens overordnede mål i nærings- og fiskeripolitikken størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer.

I tillegg til å styre og følge opp 20 underliggende etater og 9 tilknyttede virksomheter er Nærings- og fiskeridepartementet statens største eierskapsforvalter med eierandeler i 28 ulike selskaper. Departementet har ansvar for statens sentrale eierskapsenhet, som er et ressurs- og kompetansesenter både for eget og andre departementers direkte eierskap.

I 2022 ble eierskapet i Equinor ASA og Petoro AS overført fra Olje- og energidepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet. Petoro AS forvalter Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE).

I 2022 ble Kystverket overført fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet.

18.1 Konklusjoner for Nærings- og fiskeridepartementet

18.1.1 SAMMENDRAG

- Statsregnskapet for Nærings- og fiskeridepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene, med unntak av regnskapet for Brønnøysundregistrene, er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har fulgt opp tidligere saker om
 - Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester – kritikkverdig, saken følges videre
 - ny registerplattform og informasjonssikkerheten ved Brønnøysundregistrene – saken følges videre
 - etats- og virksomhetsstyringen av Havforskningsinstituttet – saken avsluttes.

18.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 18 om Nærings- og fiskeridepartementet.

Komiteen merkar seg at statsrekneskapen for Nærings- og fiskeridepartementet i det vesentlege er riktig avlagt og presentert. Komiteen registrerer at auken i driftsutgifter og nybygg og anlegg for 2022 i hovudsak kjem av at forvaltninga av Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) vart overført frå Olje- og energidepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet i 2022. Komiteen registrerer at inntekstpostane til Nærings- og fiskeridepartementet for 2022 er betydeleg høgare enn utgiftspostane. Driftsinntekter omfattar inntektsføring av driftsresultatet på 528,7 mrd. kroner frå Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE). Dette er inntekter som inngår i netto kontant-

straum frå petroleumsverksemda, og som vert overført til Statens pensjonsfond utland.

Komiteen tek til etterretning at Nærings- og fiskeridepartementet har gjeve tilfredsstillande forklaringsar på alle postar der rekneskapen avvik vesentleg frå løyvinga. Det største avviket mellom budsjett og rekneskap på departementet sitt område i 2022 var utlån. Innovasjon Norge har lånt ut 4 mrd. kroner mindre enn budsjettert, Eksportkredittordninga 1,4 mrd. kroner mindre og Eksportfinansiering Norge 0,4 mrd. kroner mindre.

Komiteen tek til etterretning at ubrukte midlar frå 2022 på departementet sitt ansvarsområde vart overførte i samsvar med løyvingreglementet sine føresegner.

Komiteen merkar seg at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av 45 årsrekneskap på departementet sitt ansvarsområde. Alle årsrekneskapane for departementet og underliggjande verksemdar er riktig avlagt med unntak av rekneskapen frå Brønnøysundregistra, der 113,6 mill. kroner i tilbakebetalt overkompensasjon frå to kompensasjonsordningar for verksemdar som er økonomisk ramma av koronatiltak, er feilaktig godskrivne tilskotskapitlet og difor gjev feil klassifisering i løyvingerekneskapen.

Komiteen viser til omtalen av Stortingets føresetnader for gebyrfinansiering av offentlege tenester i kapittel 1.5 om tverrgående saker i denne innstillinga.

18.2 Oppfølging av ny registerplattform og informasjonssikkerheten ved Brønnøysundregistrene

18.2.1 SAMMENDRAG

Konklusjon

Riksrevisjonen vil følge saken vidare.

Brønnøysundregistrene har fremdeles utfordringer med å gjennomføre prosjektet for ny registerplattform (BRsys).

Brønnøysundregistrene har iverksatt mange tiltak for å styrke virksomhetens styringssystem for informasjonssikkerhet. Det er per i dag for tidlig å vurdere hvordan tiltakene blir implementert.

Ansvarlig departement: Nærings- og fiskeridepartementet.

18.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til at Riksrevisjonen vil følgje saka om ny registerplattform og informasjonstryggleiken ved Brønnøysundregistra vidare av di Brønnøysundregistra framleis har utfordringar med å gjennomføre BRsys-prosjektet etter at prosjektet no har vorte mindre og fått ein lengre tidshorison. Komiteen registrerer at Nærings- og fiskeridepartementet og Brønnøysundre-

gistra prioriterer disse oppgåvene, men at Riksrevisjonen meiner det er for tidleg å vurdere om tiltaka vil vere tilstrekkelege for å nå måla som er sett.

18.3 Oppfølging av etats- og virksomhetsstyringen av Havforskningsinstituttet

18.3.1 SAMMENDRAG

Konklusjon

Riksrevisjonen avslutter saken.

Riksrevisjonen vurderer at tiltakene som er gjennomført i virksomhetsstyringen i Havforskningsinstituttet og i Nærings- og fiskeridepartementets etatsstyring på sikt vil kunne bidra til bedre styringsinformasjon om Havforskningsinstituttets måloppnåelse, effektivitet og resultater.

Ansvarlig departement: Nærings- og fiskeridepartementet.

18.3.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen registrerer at Riksrevisjonen har avslutta saka.

19. Olje- og energidepartementet

19.1 Sammendrag

Hovedoppgåvene til Olje- og energidepartementet (OED) er å tilrettelegge for en samordnet og helhetlig petroleums- og energipolitikk. Regjeringens overordnede mål med petroleums- og energipolitikken er høy verdiskaping gjennom at energiresursene forvaltes på en effektiv og miljøvennlig måte.

I forslaget til statsbudsjettet for 2022 går det fram at regjeringen vil opprettholde Norges posisjon som energinasjon. Petroleums- og energipolitikken bygger opp under regjeringens overordnede mål om å skape flere lønnsomme arbeidsplasser i privat sektor og kutte utslippene. Målet er å sikre konkurransekraft til etablert industri og samtidig gjøre det enklere å etablere nye arbeidsplasser og ny virksomhet. I tillegg er petroleums- og energipolitikken viktig for at Norge skal nå klimamålene.

19.1.1 KONKLUSJONER FOR OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

- Statsregnskapet for Olje- og energidepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.

- Riksrevisjonen har ingen oppfølging av tidligere saker.

19.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 19 om Olje- og energidepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Olje- og energidepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert. Komiteen registrerer en betydelig økning i «andre overføringer» i 2022 under departementet, noe som skyldes strømstøtten til husholdningene.

Komiteen tar til etterretning at Olje- og energidepartementet har gitt tilfredsstillende forklaringer på alle poster der regnskapet avviker vesentlig fra bevilgningen. Det største avviket i 2022 var mindreutgiften til strømstøtten til husholdningene, som forklares med at faktiske kraftpriser og volum avvek fra anslagene som ble lagt til grunn i den siste budsjettrevisjonen, samt at antall støtteberettigede mottakere ble lavere enn antatt.

Komiteen tar til etterretning at ubrukte midler fra 2022 på departementets ansvarsområde ble overført i samsvar med bevilgningsreglementets bestemmelser.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av tre årsregnskap på departementets ansvarsområde, og at alle årsregnskapene for departementet og underliggende virksomheter er riktig avlagt.

20. Samferdselsdepartementet

Samferdselsdepartementet (SD) har det overordnede ansvaret for rammevilkår for postvirksomheten, for luftfarts-, vei- og jernbanesektoren og for riksveiferjene.

I regjeringens budsjettforslag for 2022 understrekes det at et godt transportsystem er en av de viktigste bærebjelkene i et moderne samfunn og en viktig forutsetning for verdiskaping og velferd. Hovedprioriteringene i regjeringens budsjettforslag for Samferdselsdepartementet tar utgangspunkt i målene i Nasjonal transportplan 2022–2033:

- mer for pengene
- effektiv bruk av ny teknologi
- bidra til oppfylging av Norges klima- og miljømål
- nullvisjon for drepte og hardt skadde
- enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet

20.1 Konklusjoner for Samferdselsdepartementet

20.1.1 SAMMENDRAG

- Statsregnskapet for Samferdselsdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.

- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har fulgt opp tidligere saker om
 - Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester – kritikkverdig, saken følges videre
 - etats- og virksomhetsstyringen av Luftfartstilsynet – saken avsluttes.

20.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 20 om Samferdselsdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Samferdselsdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

Komiteen merker seg at alle årsregnskapene er riktig avlagt, og at Riksrevisjonen ikke har noen nye saker.

Komiteen viser til omtalen ovenfor i punkt 1.5.1 hva gjelder Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester.

Komiteen viser til omtalen av Stortingets forutsetninger for gebyrfinansiering av offentlige tjenester i kapittel 1.5 om tverrgående saker i denne innstillingen.

20.2 Oppfølging av etats- og virksomhetsstyringen av Luftfartstilsynet

20.2.1 SAMMENDRAG

Konklusjon

Riksrevisjonen avslutter saken.

Riksrevisjonen vurderer at tiltakene som er gjennomført innenfor ressursstyring, økonomistyring og digitalisering, bidrar til en mer helhetlig virksomhetsstyring i Luftfartstilsynet. Endringene i etatsstyringen bidrar til at Samferdselsdepartementet har bedre styringsinformasjon.

Ansvarlig departement: Samferdselsdepartementet.

20.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 20.4.

Komiteen viser til Riksrevisjonens konklusjon:

«Vi avslutter saken. Riksrevisjonen vurderer at tiltakene som er gjennomført innenfor ressursstyring, økonomistyring og digitalisering, bidrar til en mer helhetlig virksomhetsstyring i Luftfartstilsynet. Endringene i etatsstyringen bidrar til at Samferdselsdepartementet har bedre styringsinformasjon.»

Komiteen tar til etterretning at Riksrevisjonen avslutter saken om oppfølging av etats- og virksomhetsstyringen av Luftfartstilsynet. Komiteen merker seg at Riksrevisjonen ser positivt på tiltakene som er gjennomført i virksomhetsstyringen i Luftfartstilsynet i et-

terkant av undersøkelsen av etats- og virksomhetsstyringen i 2019. Komiteen registrerer at det blant annet er gjennomført tiltak innenfor ressursstyring, økonomistyring og digitalisering. Innenfor ressursstyring gjenstår det fortsatt arbeid for å bruke tidsregistreringsdata til å beregne gebyrsatser, men ifølge Samferdselsdepartementet forventes dette å være på plass innen 2024. Komiteen merker seg at Riksrevisjonen samlet sett vurderer at de iverksatte tiltakene bidrar til en mer helhetlig virksomhetsstyring i Luftfartstilsynet, og at de gir bedre forutsetninger for effektiv drift.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen vurderer at endringene i etatsstyringen har bidratt til at Samferdselsdepartementet har bedre styringsinformasjon om Luftfartstilsynets måloppnåelse, effektivitet og resultater.

21. Utenriksdepartementet

21.1 Sammendrag

Utenriksdepartementet (UD) har som oppgave å arbeide for Norges interesser internasjonalt. Regjeringen arbeider på bred front i utenriks- og utviklingspolitikken for å ivareta norske interesser. Internasjonalt samarbeid om fred og sikkerhet er en norsk kjerneinteresse.

Utenriktjenestens oppgaver er å ivareta og fremme Norges interesser overfor utlandet og å yte råd og hjelp til norske borgere både overfor utenlandske myndigheter og ved straffeforfølgning, ulykker, sykdom eller dødsfall i utlandet.

Ifølge regjeringens budsjettforslag for 2022 er Norges bistandsbudsjett blant de høyeste i verden målt i prosent av bruttonasjonalinntekt (BNI). Regjeringen har satt av 1 prosent av BNI til bistand.

FNs 17 bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Ifølge budsjettforslaget gir målene viktige føringer for arbeidet som Utenriksdepartementet og regjeringen gjør.

21.1.1 KONKLUSJONER FOR UTENRIKSDEPARTEMENTET

- Statsregnskapet for Utenriksdepartementet er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har ingen oppfølging av tidligere saker.

21.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023–2024) kapittel 21 om Utenriksdepartementet.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Utenriksdepartementet i det vesentlige er riktig avlagt og presentert. Komiteen registrerer en økning i utgiftstypen «andre overføringer» og driftsutgifter i 2022, noe som er knyttet til økt bistandsbudsjett for å gi økonomisk støtte til Ukraina og økt flyktninghjelp i Norge.

Komiteen tar til etterretning at Utenriksdepartementet har gitt tilfredsstillende forklaringer på alle poster der regnskapet avviker vesentlig fra bevilgningen.

Komiteen tar til etterretning at ubrukte midler fra 2022 på departementets ansvarsområde ble overført i samsvar med bevilgningsreglementets bestemmelser.

Komiteen merker seg at Riksrevisjonen har gjennomført revisjon av tre årsregnskap på departementets ansvarsområde, og at alle årsregnskapene for departementet og underliggende virksomheter er riktig avlagt.

22. Stortinget

22.1 Sammendrag

Stortinget er den lovgivende, bevilgende og kontrollerende myndigheten.

Stortingets direktør leder den administrative virksomheten og er sekretær for Stortingets presidentskap.

Stortinget har fem eksterne organer:

- Riksrevisjonen
- Sivilombudet
- Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret
- Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget)
- Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)

Disse fem er frittstående offentlige organer opprettet direkte under Stortinget. Virksomheten i de eksterne organene er uavhengig av og selvstendig fra Stortinget og den parlamentariske virksomheten. De eksterne organene har ulike mandater og arbeidsformer samt ulik organisering og tilknytning til Stortinget.

Riksrevisjonen, Sivilombudet, Stortingets ombudsnemnd for Forsvaret og EOS-utvalget er virkemidler i Stortingets kontroll med regjeringen og forvaltningen. NIM har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivningen, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig.

22.1.1 KONKLUSJONER FOR STORTINGETS ADMINISTRASJON OG EKSTERNE ORGANER SOM REVIDERES AV RIKSREVISJONEN

- Statsregnskapet for Stortingets administrasjon og eksterne organer som revideres av Riksrevisjonen, er i det vesentlige riktig avlagt og presentert.
- Alle årsregnskapene som revideres av Riksrevisjonen, er riktig avlagt.
- Riksrevisjonen har ingen nye saker.
- Riksrevisjonen har ingen oppfølging av tidligere saker.

22.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til Dokument 1 (2023-2024) kapittel 22 om Stortinget.

Komiteen merker seg at statsregnskapet for Stortinget i det vesentlige er riktig avlagt og presentert.

Komiteen merker seg at alle årsregnskapene er riktig avlagt, og at Riksrevisjonen ikke har noen nye saker eller oppfølging av tidligere saker.

23. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til rapporten og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 1 (2023–2024) – Riksrevisjonens årlige rapport om revisjon – fra statsbudsjett til statsregnskap 2022 – vedlegges protokollen.

Oslo, i kontroll- og konstitusjonskomiteen, den 30. januar 2024

Peter Frølich

leder og ordf. for Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet

Nils T. Bjørke

ordf. for Nærings- og fiskeridepartementet

Audun Lysbakken

ordf. for Utenriksdepartementet

Kirsti Leirtrø

ordf. for Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet

Frode Jacobsen

ordf. for Arbeids- og sosialdepartementet og Olje- og energidepartementet

Seher Aydar

ordf. for Forsvarsdepartementet

Svein Harberg

ordf. for Landbruks- og matdepartementet og Samferdselsdepartementet

Grunde Almeland

ordf. for Barne- og familiedepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet

Carl I. Hagen

ordf. for Klima- og miljødepartementet

Kari Henriksen

ordf. for Kommunal- og distriktsdepartementet

